

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 71

Maribor, petek 28. marca 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vladna kriza v Nemčiji

DEMISIJA MÜLLERJEVEGA KABINE TA. — VODJA CENTRUMSKE FRAKCIJE, Dr. BRÜNING, NOVI MANDATAR.

BERLIN, 28. marca. Državni kancelar Müller-Franken je podal včeraj vsled nesoglasij, ki so vladale med vladnimi frakcijami predvsem radi vprašanja brezposelnega zavarovanja, državnemu predsedniku Hindenburgu demisijsko celokupnega kabineta. Hindenburg je demisijsko sprejel in naprosil Müllerja, da vodi posle do sestave novega kabineta.

Splošno se domneva, da bo sestava nove vlade poverjena sedaj predsedniku centrumške frakcije Brüningu, ki bo skušal sestaviti kabinet meščanske sredine. V nobenem slučaju pa v vladi ne bodo zastopani socijalni demokrati. Sicer pa prevladuje mnenje, da tudi vlada pod Brüningom ne bi mogla izpolniti stavljenih pričakovanj. Podrobnosti vladnega programa pa so še odvisne od pogajanj med državnim predsednikom in novo designiranim državnim kancelarjem.

Vsi listi soglašajo v tem, da prihaja v sedanjem položaju kot mandatar v pošto je dr. Brüning. Centrumški organ »Germania« naglašja precej odločno, da se mora sedaj že vendar enkrat pričeti od Hindenburga sprožena politika in če treba tudi proti parlamentu.

»Deutsche Tageszeitung« želi, da bi se nemška notranja politika osvobodila številnih škodljivih vplivov strankarstva. »Vorwärts« pa naglašja, da se socijalni demokrati še niso končno odločili za opozicijo. List pripominja, da je v Nemčiji pač težko mogoče vladati proti socijalni demokraciji.

Končno!

Deset in več let so tolpe makedonskih ubijalcev terorizirale naše prebivalstvo v južni Srbiji, celo bolgarsko deželo in seveda tudi bolgarsko vlado. Ko je bil pred meseci končno sklenjen med našo državo in Bolgarsko sporazum, ki naj likvidira tudi to vprašanje, so makedonski stvrujušči pozdravili ta akt z novimi bombami v Pirotu in drugod. Jugoslovenska vlada in vladi Anglije in Francije so se čutile primorane, da v Sofiji na najodločnejši način zahtevajo, naj bolgarska vlada končno napravi konec početju makedonskih teroristov in izpolni svoje obveze.

Včerajšnji beograjski listi javljajo iz Sofije, da je v sredo imel bolgarski ministrski svet sejo, v kateri je po večurni debati sklenil, »ugoditi zahtevam velikih sil in Jugoslavije ter izvesti najstrožje ukrepe proti makedonski revolucionarni organizaciji«. Sklenjeno je bilo, da se aretirajo člani te organizacije, zlasti šefi poedinov okrožij, in sicer pristavi obeh skupin: Mihajlovcev in Protogerovcev. Vprašanje je — dostavljajo beograjski listi — ali bo imela bolgarska vlada sredstva in možnosti, da vse te osebe res tudi najde in aretirajo. Sofijski list »Zora« pa v zvezi s tem poroča, da je min. predsednik Ljapčev izdal odlok, da se morajo vsi listi, ki bi podpirali atentate makedonskosti, ali ki bi širili nerazpoloženje ali mržnjo do Jugoslavije, zapleniti in ustaviti.

Beograjska »Politika« tudi objavlja razgovor z bolgarskim zunanjim ministrom Burovom. Glede razmerja med Bolgarijo in Jugoslavijo po sklepu sporazuma je Burov že govoril povodom debate v sobranju in izjavil, da pomeni sprejem konvencij pričetek novih odnosov zaupanja in dobrega sosedstva med obema državama, dobo vzajemne strpljivosti, v kateri se mora skušati preprečiti vse, kar bi povzročalo incidente, zastrupljalo odnose in zmanjševalo dobro voljo za ohranjanje dobrega sosedstva med obema narodoma. Doseženi sporazumi bodo olajšali likvidiranje vseh obmejnih incidentov, delo mešane komisije obeh vlad bo nadomestilo diplomatska pogajanja in preprečalo poslabšanje atmosfere. Stopamo v politiko miru, zaupanja ter aktivnih dobrih odnosov, ki odgovarja ne le neposrednim interesom balkanskih narodov, katerim omogoča mirno življenje, ampak tudi namenom Društva narodov in politiki največjih narodov v Evropi. Jugoslavija in Bolgarija imata skupne ekonomske in trgovinske interese in v kratkem se bodo pričela nadaljevati nedavno započeta pogajanja. Minister Burov je prepričan, da ne bo težav, ki bi jih ne bilo mogoče rešiti pri dobri volji na obeh straneh za prijateljsko sodelovanje. Tako bosta Beograd in Sofija v praktičnem delu pokazala svojo željo po lojalnem sodelovanju in vpostavitvi normalnih medsebojnih odnosov. Čim težje bo delo za zblizanje, tem bolj moramo vztrajati pri njegovi realizaciji.

Upamo, da bodo vidna dejanja sledila besedam bolgarskih voditeljev. Saj

Stalin umorjen?

BERLIN, 28. marca. »Tag« poroča iz Varšave, da so tjakaj prispele vesti, da je bil ruski vladodržec Stalin umorjen. Ustrelil ga je neki vojak, ki je stražil pred Kremmom, in sicer v trenutku, ko je zapustil vladno poslopje. Iz Rige so poskušali dobiti zvezo z Moskvo, vendar so vse brzojavne zveze z ruskim glavnim mestom prekinjene. Po neki drugi verziji pa je postal Stalin žrtev političnega atentata.

Londonska konferenca

LONDON, 28. marca. Prihodnja plenarna seja pomorske razorožitvene konference se bo vršila v ponedeljek in bo pri tej priliki tudi padla odločitev. Sedaj je bil namreč ustanovljen odsek, ki ima nalogo, da najde kompromisno obliko, ki bi zadovoljila francoske varnostne zahteve, ne da bi s tem za ostale pomorske države nastale kake vojaške obveznosti. V angleških in francoskih krogih vlada zopet optimistično razpoloženje.

Razpust poljskega parlamenta

VARŠAVA, 28. marca. Jan Pilsudski, ki mu je bila poverjena sestava nove vlade, je izjavil novinarjem, da bo predlagal državnemu parlamentu razpust parlamenta in razpis novih volitev.

Potres na Liparskih otokih

MESSINA, 27. marca. Močen potres je v sredo opustošil vulkanska otoka Filicudi in Alicudi severno od Sicilije. Prebivalci so bili večinoma na polju in so našli svoje domove, ko so se vrnili, že razdrte. Ozke ulice so bile zatrpane z razvalinami. Potres so čutili tudi na otoku Lipari, vendar pa tamkaj ni napravil večje škode. Iz Messine so bili odposlani v ponesrečene kraje oddelki vojaštva in milicije, kakor tudi več ladij s šotori in živili.

vemo, da si je bolgarski narod že davno tega želel, samo da voditelji niso hoteli. Razmere so jih končno prisilile, da so se uklonili volji večine naroda, proti kateri stoji skupina banditov. Upamo, da mislijo v Sofiji tudi Burov in drugi res od-

Kralj Jurij in Sokolnikov

LONDON, 28. marca. Kralj Jurij je priredil v kraljevski palači nosten sprejem, na katerega je bilo povabljenih 6000 oseb. Kralj je pri tej priliki tudi prvič govoril s sovjetskimi poslaniki Sokolnikovom. Sicer je bil to prvi veliki sprejem po popolnem kraljevem okrevanju.

Skrivnostno letalo

PARIZ, 28. marca. Svetilnik na betonskem otoku Quessant je včeraj poslal brezžično brzojavko, da je neznano letalo z največjo naglico letelo v jugozapadni smeri na odprto morje. Nekaj ur kasneje je brezžična postaja v Brestu vlovila brzojavko angleškega parnika »Shamrock«, ki sporoča, da je bilo skrivnostno letalo opaženo 46° 16' severne širine in 5° 50' zapadne dolžine. V pariških letalskih krogih so silno vznemirjeni, ker se boje, da namerava skrivnostno letalo izvršiti riskantni polet preko Atlantika.

Ženska volilna pravica v Turčiji

ANGORA, 28. marca. Parlament je včeraj sprejel zakonski načrt, ki določa, da imajo ženske volilno pravico za občinske volitve. Notranji minister je izjavil pri tej priliki, da bo priznana kasneje ženskam volilna pravica tudi za parlamentarne volitve.

»Do X« poleti v Ameriko

FRIEDRICHSHAFEN, 28. marca. Inž. Dornier, čegar veleletalo »Do X« je napravilo preteklo leto polet s 170 osebami na krovu, se mudi sedaj v Ameriki, da se pogaja glede poleta čez Atlantsko morje, ki bi se izvršil julija ali začetkom avgusta. Polet bi vodil preko Azorskih otokov v New York, posadka pa bi obstojala iz 12 mož.

kritosrčno, ker je tako je mogoč trajni uspeh lepo započete akcije na zblizanju. Zato tudi upamo, da se Bolgarija ne bo dala več zlorabljati v zakulisne spletke, ki jih še vedno kujejo razni navidezni prijatelji in sosedje.

Z občnega zbora Protituberkulozne lige

Sinoči se je vršil v internem oddelku tukajšnje splošne bolnice redni letni občni zbor Protituberkulozne lige, katerega je ob precej dobri udeležbi otvoril in vodil predsednik, g. banski svetnik in okrajni glavar dr. Marko Ipavc. Pozdravil je mestnega fizika g. dr. Novaka in podal predsedniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je odbor vse leto agilno in uspešno deloval. Finančno stanje se je od lani na letos nekoliko izboljšalo, glavno delo se je pa vršilo v ambulatoriju pod vodstvom gg. dr. Jurečka in dr. Podlesnika. Posebno pohvalno je omenil tudi delo g. doc. dr. Matka, kateremu se ima liga v prvi vrsti zahvaliti za svoje uspehe, za dozdavno tuberkuloškega oddelka v bolnici, ki oskrbuje stalno krog 30 bolnikov in za veliko njegovo znanstveno razpravo o tuberkulozi, ki je že v tisku in bo kmalu izšla.

Poročilo o delovanju liginega ambulatorija je podal g. sanitetni referent dr. Podlesnik. Tekom preteklega poslovnega leta je bilo v ambulatoriju na novo preiskanih 161 bolnikov, 121 iz Maribora in 40 iz okolice. Ponovnih preiskav je bilo 461, obsevanj 1165, preiskanih plunkov 247 in na domu obiskanih bolnikov 271, 212 v Mariboru in 59 v okolici. Vse to delo je bilo opravljeno po veliki večini brez odškodnine.

Po poročilu tajnika, g. Ravterja, je imel odbor lani 6 rednih sej. Dvigal je s propagando zanimanje za ligo, stal v tesnejših stikih z OUZD v Ljubljani, Trgovsko bolniško blagajno in Zdravstvenim domom. Redno poslovanje za stranke se je vršilo vsak torek in vsako soboto. Obenem je odbor započel tudi akcijo za nabavo radia za tuberkuloški oddelk splošne bolnice, ki bo kmalu rodila zaželjeni uspeh. Nadalje je poročal, da se je nedavno ustanovila v Ljubljani Osrednja protituberkulozna liga za dravsko banovino, ki je pozvala tudi mariborsko ligo, da se ji priključi kot podružnica. Odbor je v to svrhu zahteval pravila in pojasnila, in ko jih bo proučil, bo sklepal odbor o nadaljnjih korakih v tem pravcu. Od občnega zbora je dobil za to polno pooblastilo.

Iz poročila blagajnika g. urednika Kasperja so se dohodki lige nekoliko zboljšali, tako, da v glavnem more kriti vse izdatke, ki znašajo mesečno preko 3000 Din. Pač pa bi liga zašla v hudo krizo, ko bi odpadle dosedanje podpore mestne občine, banovine, denarnih zavodov itd., ko od same članarine in izrednih prispevkov ne bi mogla kriti svojih potreb. V tem smislu so se že storili potrebni koraki in se še bodo. Na predlog g. viš. upravitelja Stegnarja je bil blagajniku soglasno izrečen absolutorij.

Sledile so dopolnilne volitve in so bile namesto izstopivših odbornikov gg. dr. Juvana, dr. Jurečka, dr. Kotnika in R. Poharja izvoljeni v odbor ga dr. Vebietova ter gg. dr. Podlesnik, dr. Vrtovec, Zidanšek in R. Rehar.

Občni zbor je zaključilo globoko zasnovano predavanje g. doc. primarija dr. Ivana Matka »O vplivu prašnih drobcev in jetičnih kal na pljučne celice in pljučno tkivo«. Vzbudilo je mnogo zanimanja in pojasnilo marsikatero novo izsleditev. Po predavanju se je predsednik zahvalil predavatelju in navzočim za sodelovanje in zaključil občni zbor.

Spomijajte se CMD

II. redna seja mariborskega občinskega sveta

PRORAČUN SPREJET S SPREMENBAMI, KI JIH JE ZAHTEVAL FINANČNI MINISTER. — POVIŠANA TROŠARINA NA VINO IN PIVO.

Sinoči ob 18. se je vršila druga letosnja seja mestnega občinskega sveta mariborskega. Župan dr. Juvan je po overjenju zapisnika zadnje seje najprej odgovarjal na postavljene interpelacije v zadnji seji. Ugotovil je na podlagi kontrolnih zapisnikov, da se prodaja mesa na prosti stojnici vrši v redu. Tudi označevanje kvalitete mesa na trgu s strani tržnega nadzorstva se vrši popolnoma v redu po določilih pravilnika in se meso najslabše kvalitete žigosa s štirioglatim, ostalo pa z okroglim žigom. Radi diferenciranja kvalitete mesa z okroglim žigom predlaga sam župan, naj se odsek bavi z vprašanjem, kako bi se posamezne kvalitete še posebej označevale, kakor je to uvedeno v Ljubljani. Sprejeto.

Dalje je poročal župan, da se je obrnil imenom občine na vladu s prošnjo, naj bi se v smislu določil novega kazenskega zakona v Mariboru dogradilo

poboljševalni zavod za mladoletne, ki so ga pred vojno že začeli graditi, a so gradnjo med vojno opustili in stoje samo temelji zgradbe (poleg kaznilnice). Obč. sv. Žebot in tov. so stavili predlog: Mestni obč. svet skleni, da se stopi v svrhu dogovora o

enotnem načrtu zgradbe Maribora in okolice

ter regulacije ulic in cest v dogovor z okoliškimi občinami Krčevina, Lajtersberg, Studenci, Pobrežje, Tezno in Radvanje in naj izvoli v to svrhu posebno komisijo ali odsek. Pozove in naprosi se naj g. arhitekta Plečnika, da preštudira obmejne dele Maribora in okolice ter po svojih utisih sporazumno z gradbenim uradom izdela načrt. Maribor je priznalo lepo mesto, ima izredno lepo okolico, ima možnost, da se razvije v harmonično celoto, ima veliko bodočnost v tujem prometu, zato mora po vzgledu južnomestnih in švicarskih mest pravočasno skrbeti za svojo zunanost. Ker se v okoliških občinah gradijo stavbe ob periferiji mesta večinoma brez vsakega načrta, bi poznejša regulacija ulic stala mnogo denarnih žrtev. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Tudi je bil sprejet predlog obč. sv. Oslaka in tov., da se zopet sprejme v službo pri gradbenem uradu

74 meseca januarja t. l. odpuščeni delavci,

ki so večinoma v Maribor pristojni. Vprašanje

deklškega zavoda »Vesne«

je zadnji čas bilo predmet javni razprav. Župan je sporočil, da so bili sproženi razni predlogi in da je prišla tudi vloga, toda prepozno za to sejo. Ugotovil je, da je »Vesna« visoko aktivna, da se iz njenih dohodkov vzdržuje obrtna ženska šola, ki bi jo moralo mesto vzdrževati, in povdaril, da občinski svet ne more kaj drugega skleniti, nego da »Vesna« ostane. Obč. sv. Grčar je še ugotovil, da se je mestna občina svoj čas ob prevzemu poslopija zavezala, da bo tam vzdrževala obrtno žensko šolo. Soglasno je bilo sklenjeno, da »Vesna« ostane in je s tem to vprašanje odstavljeno z dnevnega reda.

Sledilo je

poročilo prvega odseka.

Tvrdki Bernhard se zniža odmera večje porabe vode za 4230 Din. — Scherbaumov priziv proti predpisu kanalske priklopnice za prizidano zgradbo se odkloni, enako tudi Kiffmannov priziv zoper naknadni predpis obč. doklad za l. 1928 za hiši v Jelačičevi ul. 9 in 11. — Alojzu in Mariji Stumpf se zniža predpis prirastkarine za tretjino.

Poročilo drugega odseka.

Olepševalnemu društvu se je oddal paviljon pri treh ribnikih od preklica v brezplačno uporabo. — Odklonil se je ponovni predlog gostilničarjev iz Maribora na povračilo trošarine na vino in vinski mošt.

Važna so bila

poročila tretjega odseka.

Pravoslavna cerkvena občina v Mariboru je zaprosila za brezplačni odstop

stavbišča za pravoslavno cerkev

na Jugoslovenskem trgu. V javnosti pa so se pojavili pomisleki glede primernosti tega prostora. Zato je odsek sklenil predlagati, naj prosilka razpiše natečaj in se naj prepusti odločitvi glede prostora strokovni komisiji, mestna občina pa bo odstopila prostor brezplačno. Predlog je bil soglasno sprejet.

V zvezi s prošnjo Avg. Zlahtiča in H. Berga za odkup parcele pri Državnem mostu za zgradbo novih hiš se je v zadnji seji razpravljalo in sklenilo, da je treba poprej izvršiti načrte za

regulacijo Glavnega trga.

Odsek se je ponovno bavil z vprašanjem in sklenil predlagati, naj bi gradbeni urad nemudoma sklical posebno anketo, obstoječo iz zastopnikov mestne občine, ljubljanske gradbene direkcije, mestnega gradbenega urada itd. Ta anketa naj določi smernice za načrt regulacije Glavnega trga. — Soglasno sprejeto.

Tudi z vprašanjem

trga za seno in slamo in postavitev nove mostne tehnične

se je tako odsek kakor obč. svet že ponovno bavil. Odsek je v svoji zadnji seji sklenil predlagati, naj bi se za desni breg napravil trg in postavila tehnična na prostoru v trikotju med Ptujsko in Tržaško cesto, za levi breg pa naj ostane oboje začasno na Trgu svobode, išče pa se naj novi prostor. Naproti temu pa sta predlagala obč. sv. Bureš in Weixl, naj se premesti trg za seno in slamo h klavnici, kakor je to obč. svet že pred dvema letoma itak sklenil. Tam se naj postavi tudi nova mostna tehnična. — Predlog Bureš-Weixl je bil soglasno sprejet.

Nato je župan prešel na poročilo o občinskem proračunu 1930.

Po dolgem boju se mu je posrečilo izposlovati potrdilo finančnega ministra, vendar na podlagi nekaterih bistvenih sprememb, o katerih smo v našem listu že poročali podrobno: gosaščina se je znižala za 1% na 13%, črtane so doklade na direktne davke na 50%, izvršene so spremembe pri davku na nezazidane parcele. Fin. minister je dal zagotovilo, da bo z novim fin. zakonom dovoljeno zvišanje trošarine na vino in pivo, a je vezano to na ukinitve davka na nočni obisk gostiln in kavarn ter na gostilniške račune. Zato je župan predlagal, da obč. svet od fin. ministra izvršene spremembe sprejme, da se zadeva še zopet ne zavleče. Obenem je predlagal črtanje nočnega davka in davka na gost. račune, ter zvišanje trošarine na vino na 1.50 Din ter na pivo na 1 Din. — Predlogi in s tem spremenjeni proračun so bili soglasno sprejeti.

Četrty odsek je predlagal izredno

podpomo Narodnemu gledališču

v iznosu 30.000 Din, dalje nagrade po 500 odnosno 250 Din uslužbencem mestnega kopališča za nadurno delo v l. 1929, zamenjavo sveta pri Samostanski ulici z Vinarsko šolo radi zaokroženja stavbene parcele, nastavitve novih čuvajev v mestnem parku, napravo kanala v podaljšani Gregorčičevi ulici itd. Vse je bilo sprejeto.

Peti odsek je poročal o raznih prošnjah za koncesije.

Sledila je tajna seja, v kateri so bile v prvi vrsti na dnevnem redu

razne disciplinske zadeve.

Končno rešena je bila zadeva manipulacij pri pogrebnem zavodu.

Upokojen je bil uradnik mestnega magistrata g. Jos. Haas.

Načelnik avtobusnega odseka g. podžupan dr. Lipold je podal izčrpno poročilo

o stanju mestnega avtobusnega podjetja

in o njegovi bilanci za preteklo leto. Iz poročila je bilo razvidno, da je podjetje porodno bolečine v glavnem prebolelo in je pričakovati, da se bo v bodoče boljše razvijalo. Podoželjske proge so aktivne, promet v mestu pa še izkazuje izgubo in se je raditega povečini že

Mariborski in dnevi drobiž

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 28. marca. Zaprt.

Sobota, 29. marca ob 20. uri »Rigoletto«. Izven. Premijera. Gostovanje ge Tinke Wesel-Polla.

Nedelja, 30. marca ob 20. uri »Rigoletto«. Izven. Gostovanje ge Wesel-Polla.

Kvartet ljubljanske »Glasbene matice« na marib. odru. V doglednem času bo koncertiral v marib. gledališču kvartet ljubljanske »Glasbene matice«, ki je eden najboljših slovenskih vokalnih kvartetov.

Pretresljiv prizor na socijalno-političnem uradu.

Danes jutraj je imel mestni socijalno-politični urad zanimiv obisk. Prišla je v Jezdarski ulici deložirana stranka Jamnik-Gaube in prinesla seboj svoje tri male otroke, izmed katerih ima najmlajši nekaj tednov, najstarejši pa okoli 2 leti. Na pol nage otročičke je položila v pisarni na tla in ne da bi zinila besedico, izginila, dočim je svoj prihod napovedala že snoči, ker ji ni uspelo preprečiti deložacije. Otroci so na tleh poleg peči kmalu zadremali, dokaz, kako jim je toplota dobro prišla, dokler ni prispel voznik. V spremstvu mestne skrbstvene sestre so bili odpravljeni v mestni mladinski dom, kjer ostanejo, dokler se ne ugotovi njihova domovinska pristojnost.

Smrtna kosa.

Včeraj je preminul v Mariboru v cvetu svoje mladosti, star komaj 26 let, poštni služitelj g. Rudolf Lukežič. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto, ob 15. uri izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — V četrtek je umrla v starosti 54 let gospa Eleonora Beneš, soproga knjigovodje pri tvrdki Freund, g. Petra Beneša. Pokopana bo jutri na Dunaju. Blag jima spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Banski svet dravske banovine

bo po zakonu o izpremembi čl. 26 zakona o bankih upravljal od 7. nov. 1929 štef krog 45—50 članov, in sicer 8 virilistov, 24 zastopnikov srezov (po eden za vsak srez), ter zastopnikov Ljubljane (4), Maribora (3), Celja (1), Kranja (1), Kočevja (1), Ptuj (1), Krškega (1), Jesenic (1), Trbovelj (1) ter morda še nekaterih drugih večjih centrov. Banski svet, ki bo samo posvetovalni organ bana, bo v kratkem imenovan in sklican k prvemu zasedanju.

20letnica Ribarskega društva.

Ribarsko društvo v Mariboru bo v nedeljo 30. tm. proslavilo svojo 20letnico. Dopoldne ob 10. bo občni zbor v dvorani hotela Orel s poročilom g. prof. V. Cotiča o 20letnem društvenem delu in s predavanjem g. dr. Krausa o pomenu ribarstva v narodnem gospodarstvu, popoldne bo ogled ribje steze v Fali, zvečer ob 20. pa slavnostni banket v dvorani hotela Orel.

Upravi gledališča.

Prejeli smo: Stojimo zopet pred premijero. Zato prosimo, da določite številno vstopnic za dijaško stojšče, kakor je to po drugih gledališčih, da ne bo zopet taka gneča, kot je bila pri premijeri »Našega gospoda župnika«, ko je nekaj dijakov omedlelo. Da bi na tako majhnem prostoru bilo nad 200 dijakov natlačeni, ni več mogoče, ker bi drugače dijaki pričeli bojkotirati premijere, kar ne bi bilo baš ugodno za upravo, ker so tudi dijaki upoštevanja vreden del stalnih gledaliških obiskovalcev. — Eden za mnoge druge.

tako preuredil, da so se najbolj pasivne proge opustile oziroma se je na njih promet reducirjal na najnujnejše zveze. Izkazalo se je tudi, da pridejo za mestni promet v poštev cenene tipe kakor Chevrolet in Ford. Vsi Chevrolet vozovi, katerih ima občina 9, bodo v lastni delavnici generalno reparirani. Nakupila se bosta še dva nova avtobusa in sicer eden tipe Chevrolet, drugi tipe Ford, da se bo preizkusilo ob enaki uporabi, katera tipa bo za bodočnost prikladnejša.

Glede novih zgradb v mestu so se tudi za l. 1930 dovolile

Usmiljenim srcem.

Reven višjigimnazijec, brez starišev, sprejme instrukcijo nižjega gimnazijca ali dijaka meščanske šole. Išče tudi hrano in sprejme vsako denarno podporo. Naslov v upravi »Večernika«, Aleksandrova 13.

Dijaška kuhinja v Mariboru

ima v ponedeljek, dne 31. marca ob 17. uri v 3. b razredu drž. ženskega učiteljišča svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu so poročila odbornikov in volitve novega odbora.

Slovenjgradec.

V nedeljo, 30. marca se ponovi v Sokolskem domu v Slovenj. dnu Doboviškova burka s petjem »Radikalna kura«. Teden pozneje, dne 6. aprila pa priredita podružnici CMD narodno slavnost z naslednjim sporedom: 1. Predavanje o pomenu CMD za narod in državo (predavatelja pošlje centrala CMD iz Ljubljane); 2. srečolov; 3. Jalenova drama »Dom«; 4. prosta zabava med igranjem salonskega orkestra in petjem domačega pevskega društva. Obe prireditvi sta namenjeni ne le meščanom, ampak tudi okoličanom. Zato se prireditvi pričneta ob 4. pop.

Polijska kronika

zaznamuje od včeraj na danes dvoje aretacij radi razgrajanja, dvoje radi prepovedanega povratka. — 6 oseb je prišlo iz Avstrije po odgonu, deloma radi potepanja brez posla, deloma radi prekoračenja meje brez listin.

Srečke drž. razredne loterije IV. kola so prispele. Igralci naj jih pravočasno zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13. Žrebanje se bo vršilo 8. aprila.

Občni zbor pevskega društva »Jadrane« se bo radi koncerta »Maribora« vršil še 1. marca namesto 2. marca, kakor je bilo prvotno razglašeno. 922

Babica pravi:

piti kavo pomeni ostati zdrav! Čista zrnata kava iz najboljših provinc, po novih cenah.

1/8 kg Threestars	Din 16.—
1/8 „ Special	„ 14.50
1/8 „ Mešanica I.	„ 13.—
1/8 „ „ II.	„ 12.—
1/8 „ „ III.	„ 10.—
1/8 „ „ IV.	„ 9.—
1/8 „ „ V.	„ 8.—
1/8 „ „ VI.	„ 7.—
1/8 „ „ VII.	„ 6.—

Poskusite in sodite v soboto, dne 29. tm. pri

poskusnem kuhanju, h katerem Vas prijazno vabimo.

JULIO MEINL, d. d.

ustanovljeno 1862.

Ogromen konkurz.

Vojvodinja Olga pl. Lenchtenburg, posestnica na grajščini Seeohn na Bavarskem, je imela v St. Leonhardu na Koroškem svoje lesno industrijo, ki jo je l. 1929 kupila od Henckel-Donnersmarckov za 1.2 milijona dolarjev. Te dni pa je napovedala insolenco. Aktiva znašajo 18,961.000 šilingov (150.688.000 Din), pasiva pa 26 mil. šilingov (208 mil. Din).

davčne ugodnosti.

Ker mora mestna občina po obstoječih predpisih svinjsko-meso preiskovati tudi na trihine, je bilo sklenjeno, da se nabavi

trihinoskop.

Za ogled svinj na trihine se bo pobirala posebna pristojbina, ki bo znašala od cele svinje 3 Din, od vsakega posameznega kosa mesa pa po 5 para za kg. Odobrena je bila tudi prodaja več stavbnih parcel.

Usoda Albanije

KOLONIZACIJA ITALIJANOV. — ITALIJANSKE ŠOLE IN DRUŠTVA. — PROMET IN DENARSTVO. — VALUTARNA UNIJA.

V nizu drugih svetovnopoličnih dogodkov, konferenc, vladnih kriz, sporazumov in paktov ter naših domačih zadev, smo v zadnjem času nekako pozabili na našo najmanjšo, a vendar zelo važno sosedo, na Albanijo. Le od časa do časa prihajajo od tam poročila, večinoma vznemirljiva, a do odločujočih dogodkov vendar ne pride, ker priti ne more. Med tem pa, ko svet o Albaniji molči, se tam v usodno naglem tempu vrši proces, katerega končni cilj ni nič drugega kakor popolno zavojevanje te države po Italiji, in to v političnem, gospodarskem in kulturnem oziru.

Ko je bil pred leti sklenjen med Rimom in Tirano pakt o italijanskem protektoratu nad Albanijo in režimom kralja Zoga I., je bil to le dogodek političnega pomena; toda Italija se s tem ni zadovoljila. Ko je bila v Albaniji s svojim političnim vplivom, si jo je pričela osvojati tudi gospodarsko, kulturno in naposled celo nacionalno. Od takrat do danes se je njen vpliv najmanj postotril in vse, kar se danes zgodi v tej naši sosedbi, se zgodi po volji in dobro premišljenem načrtu Rima. Albanija je postala to, česar smo se spočetka bali — italijanska kolonija, ki je samostojna le še na papirju.

Da bi utrdila svojo politično pozicijo, je Italija poskrbela najprej za to, da je mladi in še ne organizirani albanški vojski vsilila svoje oficirje in deloma tudi podoficirje, da ji je dala na razpolago strokovnjake za varnostno službo in si na ta način popolnoma podredila vso albanško oboroženo moč. Tako je postala albanška vojska de facto le del italijanske vojske! Po tem osiguranju svojega položaja v Albaniji, se je Italija lotila gospodarskega osvajanja. Pričela je s svojim denarjem, toda na račun Albanije, graditi ceste, ki so večinoma le vojaškega pomena, železnico iz Drača v Tirano, pristanišča v Draču, Valoni in Santi Quaranti ter izsuševati močvirja. Toda povsod, pri vseh teh novih ustanovah, je nastavila skoraj izključno svoje ljudi. Tako se je pričela prva kolonizacija Italijanov v Albaniji, ki se v vedno hitrejšem tempu nadaljuje tudi sedaj. Po nekdanjih močvirjih krog Išunija, Juba, Kavaje, Duvijaka, Fjera, Pojanov itd., so kakor preko noči

nastale nove italijanske vasi z italijanskimi šolami, cerkvami, učitelji, duhovniki, fašiji in društvi. Skratka: ob vsej albanški obali prevladuje že danes italijanski življenjski in italijanski jezik. Italijanska pa se poučuje tudi v vseh ostalih albanških šolah, da niti ne govorimo o onih, ki jih je ustanovila in jih vzdržuje Italija, v katerih je albanščina sploh samo predmet.

V gospodarskem oziru je postala Albanija samo eksploatacijski teren Italije. Ves promet, pomorski, železniški, avtomobilski in poštni je v rokah italijanskih družb in službo opravljajo povsod Italijani. V italijanskih rokah je vsa trgovina in nova industrija, v italijanskih rokah je vse denarstvo. Toda baš te dni je Italija dosegla še dva kolosalna in dalekosežna uspeha: izsila je z Albanijo valutarno unijo in svobodo italijanskega društvenega življenja. Po »spora-zumu« z Albansko banko, (ki je zopet v italijanskih rokah) in Banco d'Italia, se uvede v Albanijo kot zakonito plačilno sredstvo italijanska lira, za katero se imajo zamenjati vse prejšnje valute. Da se pa krije emisija novih bankovcev, je sklenila Banca d'Italia spravi v svoj tresor vse zlato Albanije, ki je, kakor znano, upoštevala doslej samo zlat in srebrn denar, ne glede na to, kakšne provenienčne je. Pri tem pa je seveda naletela na odločen odpor Albancev, ki denarja nočejo zamenjati za papirnate italijanske lire.

To, in pa vprašanje italijanskih družtev, je povzročilo tudi zadnjo vladno krizo in novi ministrski predsednik Vangjeli je moral obljubiti, da bo, če bo treba tudi prisilno, zamenjal stare zlate dukate, ki bodo romali v tresore Banche d'Italia v Rim, za papir, in da bo dovolil popolnoma prost in neoviran razvoj italijanskih fašističnih družtev in tudi »Baliile«, »Piccole Italiane« itd. Komentarja k temu ni treba! Albanija postaja tako bolj in bolj sestavni del Italije in ne manjka sedaj čisto nič več, kakor da jo tudi še formalno anektira in prepove, kakor je to storila s slovensčino in hrvaščino na Primorskem — albanški jezik. Taka je faktska usoda Albanije, in vse to se mirno in brez protesta vrši pred očmi vse Evrope in Društva narodov!

Iz zgodovine rimskega gledališča

RAZVOJ KOMEDIJE, PANTOMIME, BALETA. — GLEDALIŠČA IN IGRALCI. — UPRAVNIKI IN AVTORJI. — PREDSTAVE.

Stari Rimljani so bili mnogo manj dovzetni za visoko umetnost, kakor stari Grki, zato se tudi drama in tragedija pri njih ni mogla niti zdaleka tako razviti in so dajali bolj prednost lahki komediji. Razločevali pa so dvoje komedij: prve so obravnavale rimske razmere in navade in so se predstavljale v rimskih oblekah, druge so pa bile bajke ali so obravnavale v grških oblekah tuje zadeve. Mnogo teh komedij se pa ni ohranilo. Plantus, ki je živel krog l. 254. pr. Kr. je spisal 120 komedij, nekateri pa trdijo, da niso vse njegove, ampak da se mu pripisujejo tudi tuja dela. Svoje značaje je risal z močnimi, neotesanimi potezami. Napetost igranja in živo dejanje sta se mu zdela posebno važna; kot vzor mu je pa služila nova grška komedija; vendar je ostal vedno tipičen Rimljan. Njegova najlepša komedija je »Ujetnik«, druga »Dojčka«, je pa dala Shakespeareju snov za znano »Komedijo zmešnjav«. Omembe je vreden tudi komediograf Alferius, Afrikanec, osvobojeni suženj, katerega dela sicer niso dosegla Plantosovih, odlikovala pa so se po finosti motivacije in opazovanja življenja. Rad je združil po več fabul skupaj. Prolog je bil polemičen. Ohranilo pa se je le šest njegovih komedij.

Ko so Rimljani ločili govor in kretnjo, je nastala pantomima. To so zvezali s plesom in tako je nastal poznejši balet. V pantomimi je predstavljala vse dejanje samo ena oseba; snov je bila vzeta

iz mitologije ali junaške pripovedke. O pisateljih pantomim beremo tole: »Odkrili so človeško notranost s tako resničnostjo in globino, da je vsakdo z veseljem spoznal v igri samega sebe.« Za časa rimskih cesarjev je zavzel balet s pantomimo tako vlogo, da je drama popolnoma zamrla. Ni čuda, da so pozneje cerkveni očetje nastopili proti plesu silno odločno in se je moral vsak igralec odpovedati svojemu poklicu, če je hotel biti sprejet v krščanstvo. Tako je prestopil tudi igralec Genezij, postal mučenik in prvi patron gledaliških igralcev. Tako je tedaj v starem veku drama v Evropi popolnoma propadla, med tem ko je bila v Indiji v najlepšem razcvitu in razvoju.

Gledališke predstave so bile pri Rimljanih, prav tako kakor pri Grkih, v zvezi s prazniki. Posebna gledališča so zidali v zadnji dobi ljudovlade. Nekateri so se kar kosali med seboj, kdo bo sezidal lepše gledališče.

Tako je bilo 123 let pr. Kr. sezidano gledališče, ki je obsegalo 80.000 sedežev. Imelo je, kakor vsako rimsko gledališče tri dele: prostor za gledalce, orkester in oder. Prostor za orkester je imel obliko polkroga, prostor za gledalce pa je presegal ta polkrog. Zbor ni bil v orkestru, kakor pri Grkih, ampak že na odru. Pred solncem ali dežjem so razpeli nad prostorom preproge. Oder je bil nizek, spredaj je bilo zagrinjalo, ki pa ga niso dvigali, temveč spustili na tla.

Panem et circenses! Vstopnina se ni plačala. Igre so bile dar za ljudstvo, vendar je moral vsakdo pokazati pri vходу marko, na kateri je bil označen sedež. Če jim je ugajalo, so ploskali, sicer so pa žvižgali. Gledališče ni bilo privatna, ampak državna stvar in je moral za predstave skrbeti poseben uradnik, nekak intendant v našem današnjem smislu. On je moral plačati igralce in pesnika, skrbeti pa je moral tudi za ljudi, ki so bili najeti nalašč za to, da so ploskali. Uloge je razdeljeval navadno autor sam.

Občni zbor ISSK Maribora

Včeraj se je vršil v hotelu Orel jako dobro obiskan XII. občni zbor ISSK Maribora, ki je podal jasno sliko o delovanju naše najmočnejše sportne organizacije v letu 1929.

Dolgoletni predsednik g. Ciril Tomanič je uvodoma pozdravil načelnika mariborske podružnice SPD dr. Senjora, ki je ter zastopnika policije in se zahvalil članstvu za mnogobrojen poset. Naglašal je, da je bila minula sezona za klub najplodnejša, pomenila je za belo-črne barve sezono velikih sportnih prireditev. S sorodnimi organizacijami so bili stiki iskreni in korektni, kajti upravni odbor in celokupno članstvo se je v polni meri zavedalo nalog, katerim služi in dolžnosti, ki jih je izpolnjevalo z vnmom.

Minulo poslovno leto je najčistnejše razdobje od obstoja ISSK Maribora. Bilo je jubilejno leto. V mesecu februarju je ISSK Maribor priredil jubilejno sankasno tekmo, ki je v vsakem oziru prav dobro uspela. Tudi jubilejna smučka tekma, ki se je vršila pri treh ribnikih, je dokazala, da ISSK Maribor zavzame eno prvih mest v slovenskem belem sportu.

Meseca julija je ISSK Maribor slavil svoj desetletni obstoj. Priredil je jubilejne svečanosti, ki so moralno jako dobro uspeli, blagajni pa prinesle velik deficit. ISSK Maribor je po iniciativi gosp. Šepca izdal lično revijo, ki je vsekar prva sportna revija v Jugoslaviji. Žal, da je ostala polovica naklade neprodana.

Nogometni odsek je v minulem letu dosegel nebroj častnih rezultatov. Ponovno si je priboril prvenstvo okrožja. Tudi letos je nogometno moštvo na poti, da si zopet pribori prvenstvo mariborskega okrožja.

Hazenski odsek je v minulem letu obdržal naslov državnega prvaka. Po krivdi Jug. hazena saveza se v minulem letu ni vršilo tekmovalje za državno prvenstvo in je tudi temu dejstvu pripisovati, da je hazena v sezoni 1929/30 veliko manj tekem odigrala kakor 1928/29.

Teniški odsek »Maribora« je priredil lansko leto več teniških turnirjev, ki so v vsakem oziru prav dobro uspeli.

Predsednik je nato povdaril, da je gmočno stanje kluba zelo neugodno, kar je predvsem pripisovati dejstvu, da merodajni faktorji obljubljeno finančno pomoč niso izpolnili. Vsi nastopi posameznih sekcij so bili dostojni imena ISSK Maribora.

Po poročilih funkcionarjev so sledile volitve.

Po predlogu g. ravnatelja Tomana je bil izvoljen soglasno g. dr. Stanič za predsednika. Navzoči člani so z buranim aplavzom pozdravili novega predsednika, ki je obljubil, da bo v vsakem oziru skrbel, da bo ISSK Maribor svojo dominantno vlogo v slovenskem sportu tudi v nadalje obdržal. Pozval je novi odbor, da ga vestno podpira v tem stremljenju. V upravni odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: dr. Rodošek, Vodeb, Roglič, dr. Ravnikova, nadsvetnik Černe, Looš, Koren, dr. Planinšek. Za načelnika nogometne sekcije g. Vesnaver, teniške g. Šepca, lahkoatletske g. Bergant, vodni sport g. Voglar, pingpong g. Mastek in zimskosportne g. Golubovič. Revizorja dr. Boštjančič in ravnatelj Toman, v razsodišče dr. Ravnik, dr. Pichler in dr. Štor.

Pri slučajnosti se je oglasil k besedi načelnik SPD g. dr. Senjor, ki se je zahvalil za pozdrav in povdarjal, da je med sorodnimi organizacijami nujno potrebno iskreno sodelovanje, kar je ob-

sicer pa upravnik. Ženske vloge so do časa cesarjev igrali dečki ali možje, le mime so tvorile izjemo. Tragedije so igrali patetično; nekdo je dejal: »Komik govori, tragik deklamira«. Vendar pa je tudi komedija ohranila drugačen ton kot ga je imela navadna govorica. Kretnje pri tragediji so bile umerjene in častitljive, komik pa je imel zelo nagle kretnje, posebno z rokami in s prsti. Imeli so tudi maske, vendar jih pa niso uporabljali dosledno.

čni zbor kvitiral s splošnim odobravanjem.

Živahna debata je pričala, da vlada jako velik interes za uspešno delovanje ISSK Maribora. Novi odbor s predsednikom dr. Staničom na čelu pa je jamstvo, da bo ISSK Maribor tudi v bodoče izvršil to, kar je za procvit slovenskega sporta v Mariboru potrebno.

II. kolo hazenskih prvenstvenih tekem.

V nedeljo, dne 30. tm. se odigra II. kolo prvenstvenih hazenskih tekem. Nastopijo SK Sava:SK Celje v Celju, Atena-Concordia v Zagrebu in Ilirija-Mura v Ljubljani, ISSK Maribor je prost.

Balfourjev ljubauni roman

V vrsti anekdot, ki so bile objavljene o pravkar umrlem velikem angleškem državniku, lordu Balfourju, je tudi avtentično poročilo, zakaj je ostal ta duhoviti in vplivni človek, ki so ga ženske naravnost obožavale, do smrti samec. Bila je smrt mlade izvoljenke njegovega srca, ki ga je pripravila do tega. Balfour je kot študent v Cambridgeni mnogo občeval z brati Lytletoni in se je smrtno zaljubil v njihovo sestro. Kljub temu pa je čakal nekaj let, predno je napravil odločilni korak. Mlada dama je težko zbolela za tifusom, ko pa je dozdevno okrevala, je odšel Balfour z zaročnim prstanom v žepu k njej, a ona je bila že mrtva. Podlegla je popolnoma nepričakovano reakciji. To je bilo l. 1875, ko je bil Balfour star 27, njegova nevesta pa 24 let. Pokopali so jo z zaročnim prstanom in Balfour ji je ostal zvest do smrti. Le njegovi najožji sorodniki so vedeli za tragedijo njegovega srca. Vprašanja, zakaj je ostal samec, je pokojnik dosledno odklanjal.

Sicer pa je tudi lord Haldane ostal samec, ker ni mogel odvesti svoje izvoljenke domov. V svojih spominih pripoveduje, da se je l. 1890 zaročil z lepim in duhovitim dekletom, a se je zaroča že čez 5 tednov razdrila. Sedem let kasneje je dama umrla neporočena. Čeprav Haldane tega nikjer ne omenja, vendar se splošno domneva, da je bila izvoljenka njegovega srca, miss Munro, zelo bolehnja in da je ravno zato odklonila zakon. Toda Haldane zaključuje opis te epizode z besedami: »Moja bolelost je bila neizmerena. Do današnjega dne mi je dragocen spomin na onih 5 srečnih tednov in zato blagoslovilam spomin dekleta.«

Svinje pred sodiščem

Kakor znano, v srednjem veku sodne razprave proti živalim niso bile nobena redkost. Ako je žival kaj zagrešila, so jo ravnatako postavili pred sodišče kakor ljudi in jo kaznovali z istotako barbar-skimi kaznimi, kakor so bile določene za človeške zločince. Eden najbolj zanimivih procesov proti živalim, ki jih pozna zgodovina, se je pričel l. 1370 na Burgundskem. Tri svinje so umorile otroka nekega svinjskega pastirja. Otrok se je hotel igrati z mladim prašičkom, toda prešič in svinja sta ga takoj napadla in raztrgala. Sodišče je nato obtožilo ne samo te tri svinje, temveč sploh vso čredo, ker je mirno gledala smrt otroka. Svinjska čreda je bila last nekega samostana. Samostanski predstojnik jo je zagovarjal in zavračal vso krivdo na one 3 svinje, ki so otroka raztrgale. Nenavadni proces je trajal točno 9 let. Kot vrhovna instanca je potem burgundski vojvoda razsodil, da se morajo navedene 3 svinje usmrtiti, ostale pa so bile oproščene.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

58

»Pozor, sveti Oče,« je dejal. »Odmašim vam usta. Prisegam vam, da se vam ne zgodi nič žalega. Tu nas je troje, ki hočemo, da se nam zgodi pravica, toda morilci nisimo.«

Glas, s katerim je Ragastens govoril, je pretresel papeža kakor krvava obtožba.

»Toda,« je nadaljeval vitez, »najsi bomo še tako pripravljeni spoštovati življenje starega moža, in najsi bo naše spoštovanje do najvišjega Pastirja še tako veliko, vendar vas strogo opozarjam, da kakor hitro zakričite, vam porinem v grlo tri palce tegale bodala.«

Papež je pogledal Ragastensa in je videl, da ima namen držati svojo besedo. Namignil je z očmi, da hoče ubogati.

Ragastens mu je odmašil usta in ga posadil na posteljo tako, da je mogel udobno sedeti.

Stari Borgia je postajal polagoma mirnejši, in reči je treba, da je navzočnost Rafaela Sanzio nemalo pomnožila njegov pogum. Skušal je napraviti upepmičen obraz, in njegovo diplomatsko je že pričeno delovati.

»Tudi ti, ubogi moj Bonifacij,« je dejal, zapazivši vrtnarja, ki je ležal zvezan in z zamašenimi usti še vedno na istem mestu. »Potolaži se, vrli moj; ti gošpodje so preveč krščanski, da bi hoteli izkoristiti najin položaj... Na vsak način pa upam, da se njihova jeza — če sem ji dal povod — razsuje samo nad mano in prizanesi tebi, svestemu in neškodljivemu služabniku.«

V resnici pa je skušal izvedeti, na kak način je nesrečni vrtnar udeležen pri vsej tej avanturi. Ragastens je razumel njegovo zavrtno misel ter sklenil

rešiti ubogega starca.

»Bogme, sveti Oče,« je dejal, »gotovo še ni, da bi pomilostil tega starega psa-stražarja... Hudiča, kakšen besnež je to! Malo je manjkalo, da ni zbudil ljudi s svojo obupno obrambo... Grizel me je in kričal, da hoče umreti za njegovo Svetost, in vrag vedi, kaj vse. Toda mrcina bo imel opravlja z mano!«

»Bonifacij,« je dejal papež, »ako se izteče po sreči, ti obljubljam sto zlatov več letne plače, a dotlej ti dajem svoj blagoslov. Zdaj pa,« je nadaljeval »pričakujem, da mi gošpodje poveste, česa hočete od mene. Kričal ne bom. Tudi braniti se ne bom poizkušal. Toda ta položaj se ne more nadaljevati. Ako hočete moje življenje, ubijte me.«

»Sveti Oče,« je dejal Ragastens, »povedal sem vam že, da niti ta dva gospoda, niti jaz ne želimo vaše smrti...«

»Česa potemtakem?...«

»Pravice!« je vzkliknil Rafael. »Pravice, sveti Oče!...«

»Sin moj, saj tudi jaz ne želim drugega, kakor da se vam zgodi pravica... Moj značaj in moj naslov naj ti bosta poročstvo.«

»Sveti Oče,« je živahno izpregovoril Ragastens, ko je hotel Rafael iznova govoriti, »ne menimo se, prosim, niti o vašem značaju niti o vašem naslovu... Delo ni v tem... Pustite, dragi Rafael, da govorim jaz, in dovolite, da v tem položaju ne zaupam vašemu dobremu srcu... Naša volja je, da si zagotovimo pravico zaradi zločina.«

»Kdo je zločinec?« je vprašal papež.

»Vi, sveti Oče,«

»Vi žalite najvišjega Pastirja, gošpod!«

»Dovolite! V tem trenutku niste več papež. Mi vas odstavljamo!«

Borgia je prebledel in se zbal iznova, da utesne avanturo zanj usodno končati.

»Da,« je nadaljeval Ragastens, »to uro ste samo ujetnik po boju...«

»Lep boj je bil to! Troje mož proti sedemdeset-letnemu starcu...«

»Motite se: troje mož proti vladarju, obdanemu s stražami, z oboroženci in s služabniki — proti vladarju, ki se stresa ves svet, če on naguba obrvi!«

»Toda naposled... če sem že zločinec, kakšen je moj zločin?... Pazite, gošpodje, morda ste sodili pre-naglo...«

»Boste videli... Mogel bi vam očitati smrt gošpice Alma, ki je bila nedavno zastrupljena po vašem ukazu...«

»Nedolžen sem nad smrtjo nesrečnice, in iz vsega srca sem objokoval njen žalostni konec... Rodbina Alma ima v Rimu mnogo zakletih sovražnikov...«

»Mogel bi vam očitati,« je povzel Ragastens, »to da so me vrgli v ječo in po krivem obsodili v smrt...«

»Da so vas vrgli v ječo!... Kdo pa ste, gošpod?« je dejal papež s presenečenjem, ki je izvabilo Machiavelliju vzklik občudovanja.

V resnici pa je bil že v začetku pogovora dobro spoznal Ragastensa.

»Jaz sem,« je odgovoril ta, »vitez de Ragastens, proti kateremu ste vpriporili pravcato zasedo... Ker nisem hotel biti orodje vaših naklepov, ste me dali prijeti od beričev, nastavljenih na poti, ki ste mi jo pokazali vi sami...«

»Ah, sin moj, kako sem obžaloval nespretno go-rečnost meniha, ki vas je dal zgrabiti na svojo lastno odgovornost!... Jas sam nisem vedel ničesar — saj ne veste, kako sem nadzorovan, in kako oddaljen od resničnega vodstva opravkov! — ničesar nisem vedel, niti ne za obsodbo, ki vas je zadela... O vseh teh dogodkih sem slišal šele takrat, ko so brez mojega povelja razpisali nagrado na vašo glavo!... Takrat pa sem nemudoma preklinal ta krivični ukrep... Lahko se prepričate, ako pošljete v Rim...«

Ragastens je strmel. Stari Borgia je vedel odgo-varjati na vse.

(Nadaljevanje sledi.)

Mali oglasi, ki služijo v posebnovalne in socialne namene obšinitva; vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in ogla-si trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Predtiskanje najmodernejših vzorcev, kakor tudi popravilo svilenih nogavic v ateljeju za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 833

Iščem v najem pekarno v prometnem kraju takoj ali pozneje. Naslov v upravi ista. 815

Frenchcoat plašč, pletene obleke ter nekaj klobukov prodam. Naslov v upravi »Večernika«. 814

»Ljubljanski Zvon« letnik 1916 št. 1 kupim. Naslov v upr. 815

Šiviljo za šivanje perila sprejemam na dom. Kje pove uprava lista. 815

Popravila damskih klobukov, hitro, okusno in ceneno od Din 25.— naprej pri Ana Hobacher, Maribor, Aleksandrova cesta 11. 725

Gramofone popravila najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 602

Stole vpletam s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehnice. 529

Učenko sprejme atelje za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 897

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po cenl. hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ul. 2. 2281

Vse vrste pletenin po meri. Popravila, spadajoča k tej stroki, izvršuje najbolje, hitro in ceneno mehanična pletarna Javornik, Vojasniška ul. 2. 364

Les za ograje. Hrastove stebre, letve in krajnike ima po ceni na prodaj trdnica Strasschill in Felber, trgovina z lesom Maribor, pristaniška ul. 8. 859

Podstrešno sobico, čedno opremljeno, oddam takoj boljšemu gospodu. Prešernova ulica 19. 812

Blagajno (Wertheimko) št. 1 prodaja Bureš, urar, Vetrinjska ul. 26.

Prodaj gramofon, (kovček), 20 plošč, dobro ohranjen za Din 900. Naslov v upravi Večernika. 906

Veziljo, ažurirko in učenko sprejme atelje za perilo. Rupnik, Slovenska ulica 20. 897

Najboljši

742

in najcenejši nakup nogavic, rokavic, perila ter vseh modnih in šiviljskih potrebščin

Modna trgovina
ANTON PAS
Maribor, Slovenska ul. 4

Ste že član
Vodnikove družbe?

Niso se nam še osušile solze za predragim bratom in sestro, ko je zopet segla med nas kruta roka usode ter iztrgala iz naše srede iskrenoljubljenega soproga ozir. sina, brata, strica in svaka, gospoda

Rudolfa Lukežiča

poštnega služitelja

ki je v najlepši moški dobi 26 let dne 27. marca ob 2. uri po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil 29. marca ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. 921

Maribor, dne 28. marca 1930.

Zvonka Lukežič, soproga. Franjo in Frančiška, starši. Franjo in Zmago, brata. Lidija in Marica, sestre. Ter vsi ostali sorodniki.

Desettisoči

izkušenih strokovnjakov predelajo trajno dobre PALMA-podpetnike iz kaučuka.

Pred nekaj dnevi smo že poudarili na tem mestu, da izdelujejo PALMA-podpetnike vsako leto cele trume delavcev.

PALMA predelujejo pravi strokovnjaki radi in trajno. To je dejstvo, ki govori za kakovost PALMA-podpetnikov bolj kot vsako drugo priporočilo.

Ker so PALMA cenejši in trpežnejši kot usnje in dajejo dobrodejno in elastično hojo, ki varuje telo in drage čevlje, naj bi vsakdo, ki še hodi na usnjenih podpetnikih, vsaj enkrat poizkusil, nositi **PALMA**.

Dne 27. marca 1930 zjutraj je nehalo biti plemenito srce, ki nam je bilo udano v največji ljubezni.

Najvišji je poklical našo nepozabno soprogo in mater, gospo

Eleonoro Beneš

v starosti 54 let k sebi.

Njeni zemski ostanki se bodo položili v soboto, dne 29. marca 1930 popoldne na Dunaju k večnemu počitku.

Maše zadušnice se bodo čitale dne 2. aprila 1930 v Frančiškanski cerkvi v Mariboru ob 7. uri in v Nemških Kninčih.

V največji žalosti:

Peter Beneš, soproga. Karl Beneš, sin. 914

Posebna obvestila se ne bodo izdajala.